

til Lovforslaget, at man kan spare et saa stort Apparat, og at det ikke vil blive saa dyrt, fordi der i Foraaret er sket en Omlægning, hvorved Bygnings- og Sundhedsvæsenet er lagt ind under Indenrigsministeriet, saaledes at man i dette Ministerium allerede nu har Folk, der er inde i de Spørgsmaal, her kan opstaa. Jeg er ikke saa naiv at tro, at dette Lovforslags Gennemførelse ikke skulde medføre Oprettelsen af nye Embeder og Stillinger. Det Arbejde, der skal udføres ved Bedømmelsen af de Byplaner, som maatte indkomme til Godkendelse, og de Rejser, som skal foretages, vil naturligvis gøre, at man maa give det Bygningskontor, man nu har i Indenrigsministeriet, flere Folk end hidtil. Men i alt Fald bliver det ikke det store Apparat, man oprindeligt havde tænkt sig.

Jeg har allerede nævnt, at det centrale i en Byplan og det, man vil lægge Vægt paa, er Spørgsmaalet om Gader og Veje. Det har man imidlertid hidtil kunnet ordne paa anden Maade, men hvad man nu særlig tænker paa, er Indførelsen af Kontrol med, som det hedder i Lovforslaget, „Bebyggelsesarter og deres Fordeling“. Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at det er her, det nye i Lovforslaget ligger. Hidtil har den, der ejer en Grund, haft Ret til at bygge paa den, som han vilde, naar han fulgte de Vedtægter, som man har for Sundhedsvæsenets, for Brandvæsenets og for Bygningsvæsenets Vedkommende. Vilde han bygge en Villa, saa byggede han den, vilde han have en Kaserne, saa kunde han opføre en saadan, hvis Grunden ellers var tilstrækkelig stor, og vilde han opføre en Fabrik, kunde han ogsaa gøre det. Det er ved dette Forhold, det foreliggende Forslag rokker. Der sker — og det fremhæves ogsaa, det skjules hverken i Forslaget eller i Bemærkningerne til dette — et Indgreb i den Raadighed, som Grundejerne nu har over deres Grunde. I de Kommuner, hvor man faar en Byplan, og hvor man tager Skridtet fuldt ud, saaledes som det tillades ved dette Forslag, kan Kommunalbestyrelsen bestemme, at der paa visse, private Folk tilhørende Grunde ikke maa opføres andet end Villæer, at der paa andre Grunde kun maa opføres høje Huse, at der paa en tredie Række af Grunde kun maa finde sammenhængende Bebyggelse Sted, og at der paa en fjerde Gruppe af Grunde overhovedet ikke maa bygges, eller at der kun maa opføres Fabriksanlæg. Det er netop det, Byplanen gaar ud paa, at give Kom-

munalbestyrelserne Beføjelse til at træffe saadanne Bestemmelser angaaende Bebyggelsen af de Grunde, som Byplanen i det hele omfatter.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget; der er jo saavel i Bemærkningerne til Forslaget som i den Tale, den højtærede Indenrigsminister holdt ved Fremsettelsen, gjort udførligt Rede for Indholdet af de enkelte Paragraffer. Jeg skal kun nævne nogle ganske enkelte Punkter, som jeg staar tvivlende overfor, og jeg nævner da først og fremmest § 1, fordi denne Paragraf omhandler Forholdet mellem flere Kommuner. Sidste Stykke i § 1 giver en Kommune Ret til at lade en Byplan omfatte en anden Kommune, og der gives senere nærmere Regler for Forholdet i saa Henseende. Jeg skal allerede nu ved Sagens første Behandling tillade mig at udtale, at jeg nærer nogen Tvivl om, hvorvidt dette Forhold bør ordnes paa den her foreslaaede Maade, men jeg gaar i øvrigt ud fra, at Sagen vil blive Genstand for Behandling i et Udvalg, og der vil der jo saa blive Lejlighed til at se nærmere paa denne Bestemmelse. — I § 6 findes der en Bestemmelse om, at „efter Begæring af en Kommunalbestyrelse, som er i Færd med at udarbejde en Byplan, kan Indenrigsministeriet nedlægge Forbud imod, at en Ejendom, der kan ventes at blive omfattet af Planen, anvendes paa en Maade, der maa antages at komme i Strid med Planen“. Og saa tilføjes der: „Saadant Forbud kan kun nedlægges for 1/2 Aar ad Gangen“. Det er jo i og for sig, skulde man synes, meget betryggende, at et saadant Forbud kun kan nedlægges for 1/2 Aar ad Gangen, men denne Passus kan og skal vel ogsaa nok læses paa den Maade, at naar det halve Aar er udløbet, kan Forbudet fornyes, altsaa for næste halve Aar. Det er dog et Spørgsmaal, om man bør aabne en Adgang hertil, thi naar en Kommunalbestyrelse har haft et halvt Aar til at lade udarbejde en Byplan eller tage under Overvejelse, om man vil lade en saadan udarbejde — senere faar man jo et helt Aar til at overveje, om man vil baandlægge det paagældende Areal —, saa synes jeg, det halve Aar maatte kunne være nok, og i hvert Fald forekommer det mig, at der bør være en Begrænsning med Hensyn til denne eventuelle Fornyelse af Forbudet.

I § 12 hedder det om Paataleretten: „Det kan ved Byplanen fastsættes, at Paatale af visse Overtrædelser af den godkendte Plans Bestemmelser kun finder Sted